

Van-e reális esély Angela Merkel visszatérésére?

2023 április 26. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ifj. Lomnici Zoltán nagyon kemény hangvétel? írása. - Olvassák el!

A Német Szövetségi Köztársaság nagykeresztjének legmagasabb fokozata a hivatalban lévő német kormányfők, korábbi kancellárok legmagasabb szintű állami elismerésének tekinthető, és a szövetségi köztársaság történetében mindössze két alkalommal ítelték oda.

A nagykereszt (pontos megnevezését tekintve a Német Szövetségi Köztársasági Érdemrend különleges kivételű nagykeresztje) legmagasabb fokozatát először 1954-ben adták át, amikor Theodor Heuss szövetségi elnök Konrad Adenauer akkori kancellárt tüntette ki vele. Miután a szövetségi kormány több minisztere már megkapta a kitüntetését, a kormányfőt mégiscsak a legmagasabb fokozattal kellett kitüntetni.

Most Frank-Walter Steinmeier államfő úgy döntött, hogy az első nyugatnémet kancellár után Angela Merkelnek is odaadja, ezzel óhatatlanul történelmi párhuzamot (vagy annak látszatát) állítva fel. Bár a CDU saját álláspontja szerint az elismeréshez méltó – annak megfelelő – Merkel politikusi életműve, a Tagesspiegelbe írt vendégcikkében a CDU alapértékek bizottságának vezetője, Andreas Rödder tévedésnek minősítette Merkel kitüntetését, és ezt az Oroszország- és migrációs politikájával, illetve a nukleáris erőművek leállításával indokolta.

Ami Steinmeier elnököt illeti, Merkel külügyminisztere volt 2005 és 2009 között, valamint 2013-tól és 2017-ig. Még 2009 tavaszán, külügyminiszterként igényként fogalmazta meg az USA összes nukleáris fegyverének visszavonását Németországból, és 2016-ban bírálta például az Anakonda lengyel–amerikai hadgyakorlatot, mondván, hogy végzetes a hangsúlyokat a katonaságra székiteni, és az üdvösséget keresni az elrettentés politikájában.

Szerinte téved, aki azt gondolja, hogy a szimbolikus tankfelvonulások a szövetség keleti határán nagyobb biztonságot teremtenek. Steinmeier tavaly úgy nyilatkozott, hogy rosszul ítélte meg Putyint, és az Északi Áramlat 2-höz való német ragaszkodást is hibának nevezte.

2022 áprilisában, Ukrajna orosz inváziójának kezdeti időszakában Steinmeier több interjúban elmondta, hogy a német külpolitikának az a korábbi törekvése, hogy Oroszországot egy közös európai biztonsági struktúrába bevonja, kudarcot vallott. Ez már egyértelműen a nyugati partnerek irányába mutatott visszakozás volt.

Az viszont, hogy Steinmeier most a szövetségi nagykereszt legmagasabb fokozatával tünteti ki a korábbi kancellárt, azaz főnökét, mégis valamiképpen Merkel (és saját) időszakának a sajátos rehabilitációja.

Maga Merkel 2022 júniusában, alig fél évvel kancellári időszakának lezárultát követően tagadta, hogy megbékélési politikát folytatott volna Moszkvával szemben, így nem látta indokát, hogy miért kellene bocsánatot kérnie az Oroszország-politikájáért.

A volt CDU-s kancellár a kitüntetés átadását követő beszédében hangsúlyozta, hogy sok és nagyon-nagyon jó tapasztalatot szerzett, és több politikustársának is köszönetet mondott, társainak is, köztük a mostani bizottsági elnöknek, Ursula von der Leyennek – ami világos gesztus (gesztuskeresés) volt a részéről. Arra is kitért, hogy politikai ellenoldal (ahelyett vélhetően a német baloldalra, az SPD-re és a Zöldekre utalhatott) egyenesen nem élte volna túl a kancellári időszakot.

Merkel hosszú időn át a folytonosságot, a stabilitást testesítette meg Európában, végigvezette a vén kontinentst a 2008-ban kirobbant gazdasági-pénzügyi válság nehéz időszakán, és részben eredményesen vállalta a 2015-ös migrációs válság kezelésének korrekcióját is.

Bár a kezdeti Willkommenskultur nem megfelelően átgondolt és az ország történelmi büntudatára is építő menekültpolitikát nyitott meg, és a gyakorlatban mind nehezebben képviselhetővé vált, 2016 tavaszán a német kancellár legalább fel tudta mutatni az Európai Unió és Törökország közötti migrációs megállapodást.

Merkel kapcsolatot akart Nyugat és Kelet között, ugyanakkor együttműködésre törekedett Donald Trump elnökkel is. Vagyis az Egyesült Államokkal való szövetség mellett határozottan azt kívánta, hogy Németország (és Európa is) a stratégiai kooperáció irányába haladjon Kínával és más fontos, feltörekvő országokkal a kiegyensúlyozott kapcsolatrendszer megteremtése érdekében.

Sokan bírálták például Kínához való hozzáállását is, miután tizenhat év alatt egyetlen nyugati ország vezetője nem látogatott annyiszor Kínába, mint Merkel, aki összesen tizenkét alkalommal ment el az ázsiai országba.

Ami a német–orosz kapcsolatokat illeti, azok állapota, intenzitása sokszor alapjaiban érintette a kontinens és különösen Közép-Európa biztonságát, politikai és gazdasági helyzetét is, és a hidegháborút követő enyhüléssel, a német újraegyesítés bekövetkezése után Németország és Oroszország egy hosszú távra építkező stratégiai partnerségben működtek együtt. 2014 óta a két ország viszonya egyre feszültebbé vált, ettől függetlenül a két nagyhatalom viszonya századunkban is meghatározó az európai biztonságpolitika és közös gazdasági létezés szempontjából egyaránt.

Ahogy Olaf Scholz hivatalban lévő szociáldemokrata kancellár is elrejtette, együttműködésre lesz szükség a háború utáni Oroszországgal, így kérdéses, miképpen építhető majd újra a „merkeli örökség”, figyelembe véve ugyanakkor azt is, hogy Németország haszonélvezője volt az 1945 után az USA vezetésével felépített (wilsonizmuson alapuló) nemzetközi rendnek, és annak sajátos liberális dogmatikáját elfogadta, magáévá tették a németek a kül- és belpolitikájukban.

Ezért terjedt el az a legitim nézet a közgondolkodásban, hogy Merkelre akár mint Európa potenciális sírásójára is tekinthetünk (Fricz Tamás). Egyesek szerint a volt kancellár munkálkodása részben segítette Németországot, hogy el- és leszámoljon a világháborús múltjával, és identitását új alapokra helyezve segítsen megteremteni egyfajta kontinentális politikai, gazdasági stabilitást az Európai Unióban. Kérdés, hogy Merkel kívánja-e ezt a „szívességet” egy uniós pozíció formájában behajtani vagy éppen aprópénzre váltani.

lfj. Lomnici Zoltán

A szerző alkotmányjogász

Borítókép: Angela Merkel volt német kancellár beszédet mond, miután átvette Frank-Walter Steinmeier német elnököt a Német Szövetségi Köztársaság érdemrendjének nagykeresztjét Berlinben 2023. április 17-én (Fotó: MTI/EPA/Filip Singer)

www.magyar nemzet.hu

Ajánló

